

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.61/2015/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. május 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. május 5. napján kihirdetett KB.I.59/2014/9. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. és **II.r.** vádlottakat az ellenük szolgálatban kötelességszegés büntette [Btk. 438. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmenti.

Az eljárás során felmerült 9.800 (kilencezer-nyolcszáz) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amit a katonai ügyész és a védő a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthetnek be.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. május 5. napján kihirdetett KB.I.59/2014/9. számú ítéletével **I.r.** és **II.r.** vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntetében, ezért a vádlottakat személyenként 120 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról és a vádlottakat személyenként kötelezte 4.900 forint büntügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész az ítéletet mindkét vádlott tekintetében tudomásul vette.

A vádlottak és védőjük fellebbezést jelentettek be felmentés érdekében. A védő csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását is. A védő ebben kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján a vádlottak felelőssége szolgálatban kötelességszegés büntetében nem állapítható meg. Érvelése szerint az ügyeletes, amikor a vádlottakat arra utasította, hogy próbálják meg ellenőrzés alá vonni az üldöző járművet, pontosabb utasítást részükre nem határozott meg. Felhívta a figyelmet a 7001/2006. (IV.6.) ORFK irányelv rendelkezéseire, mely lehetővé teszi a gépkocsizó járőrök részére, hogy az ellenőrzés során feladatukat úgy lássák el, hogy a gépkocsiban maradnak, amely során az útvonalon történő eseményeket folyamatosan figyelemmel kísérik olyan pozíciót elfoglalva, hogy szükség esetén az intézkedés foganatosítását haladéktalanul meg tudják kezdeni. Utalt arra is, hogy útzár végrehajtására lehetőség nem volt, mert ebben az esetben átereszítő pontot kellett volna felállítani, amelyhez minimálisan 20 főt kellett volna igénybe

venni. Mindezek alapján ha az állapítható meg, hogy a gépkocsijukból hajtották végre a szolgálati feladat végrehajtását, a részletesebb előjárói utasítás hiányában akkor sem szegték meg magatartásukkal a szolgálatukra vonatkozó szabályokat, és ezért cselekményük szolgálatban kötelességszegés büntettként nem értékelhető. Másodlagosan kérte védeneci védekezésének elfogadását, mely szerint a vádlottak pozíciójuk elfoglalását követően rövidesen ki is szálltak a gépjárműből, hogy a gépjármű ellenőrzést végrehajtsák. Álláspontja szerint e körben az ítélet tényállása nem felel meg az iratok tartalmának, mivel továbbra sem lehet pontos következtetést a GPS adataiból levonni arra vonatkozóan, hogy a vádlottak szolgálati gépjárműve mikor állt meg, illetve az üldözött gépjármű mikor észlelhetette, hogy a vádlottak már a híd mellett tartózkodnak. Véleménye szerint nem zárható ki, hogy a üldöző gépjárműben utazók nem láthatták a vádlottak szolgálati gépkocsiját a hídnál, hiszen az akkor még ott sem volt. Mindezek alapján elsődlegesen bűncselekmény hiányában indítványozta felmenteni védenecit az ellenük emelt vád alól, másodlagosan pedig eltérő tényállás alapján ugyancsak felmentő rendelkezés meghozatalára tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.605/2015/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a másodfokú bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezze a bünygyi költség viselésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében meghozott ítélete megalapozott, felülbírálatra alkalmas. A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és helyesen minősítette katonai bűncselekményeiket is. Egyetértett az elbírálas idején hatályban lévő büntető törvény alkalmazásával, valamint a kiszabott büntetéssel is, amely álláspontja szerint inkább enyhének, mint eltúlzottnak tekinthető. Csupán a bünygyi költség megállapításával nem értett egyet, mivel álláspontja szerint az nem különíthető el a vádlottak szerint, ezért annak viselésére egyetemlegesen kell őket kötelezni.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljes terjedelmében felülbírált.

Az előzményeket illetően megállapítható, hogy a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztálya 2012. július 18-án emelt vádat a vádlottakkal szemben, majd a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. november 27-én kihirdetett KB.II.36/2012/10. számú ítéletével **I., és II.r.** vádlottakat a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntette miatt pénzbüntetésre ítélte. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2014. október 08-án kelt 6.Kbf.1/2014/5. számú végzésével az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárás lefolytatása során iránymutatásként előírta a bizonyítási eljárás megismétlését, mindkét vádban érintett gépjármű GPS adataira vonatkozó okiratok bizonyítékok közötti értékelését, szakértő tanú kihallgatását arra vonatkozóan, hogy a GPS adatok megfelelően tükrözik-e a gépjárművek mozgási adatait és azok időpontját.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a megismételt eljárás során az eljárási szabályokat betartotta és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa által előírt iránymutatás szerint folytatta le a bizonyítási eljárást. A vádlottak érdemi védekezést terjesztettek elő, melyben nem ismerték el büntetőjogi felelősségüket, kifejtették, hogy az ügyeletes utasítása, továbbá legjobb tudásuk szerint jártak el.

Az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörébe vonta a vádlottak, valamint az üldöző gépjármű GPS adatait annak megállapítása érdekében, hogy a vádlottak mikor foglalták el pozíciójukat az

ellenőrzés végrehajtásához, illetve a határrendészet gépjárműve mikor észlelhette a gépjárművüket. A GPS adatok értelmezése és hitelérdeklősége érdekében szakértelemmel rendelkező tanút hallgatott ki.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységéről számot adott, amely során nem fogadta el a vádlottak védekezését, és az objektív bizonyítékok, a GPS adatok, valamint **tanú1** és **tanú2** tanúk vallomása alapján mérlegelési jogkörében marasztaló tényállást állapított meg a vádlottakkal szemben.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az elsőfokú katonai tanács nem vette figyelembe a vádlottak tevékenységét szabályozó 7001/2006. (IV.6.) ORFK irányelv rendelkezéseit, ezért az általa megállapított tényekből további téves következtetést vont le.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés d./ pontja alapján megalapozatlan, ugyanakkor lehetőséget látott a Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására helyes ténybeli következtetés alapján, mivel az a vádlottak felmentésére vezetett.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletének tényállásában azt rögzítette, hogy a gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó vádlottakat a ... Rendőrkapitányság ügyelete arra utasította, hogy ... irányába tartó csempészzettel összefüggésbe hozható gépjárművet ... hídja környékén ellenőrizték. Az ellenőrzés módjára konkrét utasítást részükre nem adott.

A 7001/2006. (IV.6.) ORFK irányelv rendelkezik a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikájáról. Az irányelv 2.3.2. pontja a megállítás speciális módszerei között rendelkezik a gépkocsizó járőrök feladatairól. E szerint a gépkocsizó járőrök feladataikat a koordináló parancsnok utasításának megfelelően látják el, olyan pozíciót foglalnak el az úton, ahonnan az útvonalon történő eseményeket folyamatosan figyelemmel kísérhetik, és a koordináló parancsnok utasítását a követés megkezdésére, vagy bármely más intézkedés foganatosítására (forgalomszabályozás, forgalomterelés, szabad továbbhaladás biztosítása) haladéktalanul meg tudják kezdeni.

Az ellenőrzési áteresztési pont telepítéséről ugyanakkor a 11/1998. (IV.23.) ORFK utasítás rendelkezik.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés b./ pontja alapján a következők szerint módosítja.

Az ítélet 2. oldal 5. bekezdésében írtakat azzal egészíti ki, hogy: „A vádlottak az ügyelettől kapott konkrét utasítás hiányában a feladatot úgy hajtották végre, hogy a gépjárműben maradtak, ahonnan a figyelési tevékenységüket ellátták.”

Mellőzi továbbá az ítélet 3. oldal 1. bekezdését.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az előzőek szerint helyesbített tényállás már mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlottak felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést az alábbiak szerint megalapozottnak találta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács tévedett, amikor nem ellenőrizte a vádlottak védekezését, mely szerint az irányadó szolgálati rendelkezések és a gyakorlat szerint látták el feladatukat, mivel konkrét utasítást az ügyeletes részükre nem adott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az idézett 7001/2006. (IV.6.) ORFK irányelv szerint megállapítható, hogy a vádlottak nem szegték meg szolgálatukra vonatkozó szabályokat, továbbá az ügyeletes egyedi utasítását sem, amikor a tényállásban írtak szerint látták el feladatukat.

A Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés bűncselekményét az a katona valósítja meg, aki ör-, ügyeleti, vagy egyéb készenléti szolgálatában az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszest, illetve kábítószer, vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot, vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátásra vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügyeletes által adott szóbeli utasítás tartalmára, továbbá az idézett ORFK intézkedésre figyelemmel megállapítható, hogy a vádlottak nem merítették ki a szolgálatban kötelességszegés bűncselekményének törvényi tényállási elemeit, mivel nem szegték meg szolgálatuk ellátására vonatkozó általános és egyedi rendelkezést sem. Megállapítható, hogy feladatuk ellátására konkrét utasítást nem kaptak, az ügyeletes nem határozta meg, hogy azt milyen módon hajtsák végre, ezért a vádlottak nem követtek el bűncselekményt, amikor az ORFK irányelv rendelkezései szerint jártak el. Helyesen hivatkozott továbbá a védő fellebbezésében, hogy konkrét zárássra a feltételek nem voltak adottak.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontja alapján, a Be. 331. § (1) bekezdése alapján a vádlottakat az ellenük a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző szolgálatban kötelességszegés büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

A Be. 339. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján az ítélet ellen a Kúriához címzett fellebbezésnek van helye, amit a katonai ügyész és a védő a kézbesítéstől számított nyolc napon belül jelenthetnek be.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1)-(2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. május 4.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró